

Kryteria oceniania

Przedmiot: GEOGRAFIA

Klasa: V

Dział	Tematy	Wymagania programowe				
		Podstawowe na ocenę dop. i dst.		Ponadpodstawowe na ocenę db. bdb. i cel.		
Dział I MAPA POLSKI		<u>Dopuszczający</u> <u>Uczeń:</u>	<u>Dostateczny</u> <u>Uczeń:</u>	<u>Dobry</u> <u>Uczeń:</u>	<u>Bardzo dobry</u> <u>Uczeń:</u>	<u>Celujący</u> <u>Uczeń:</u>
	1. Czym zajmuje się geografia?	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, legenda mapy</i>	• odczytuje za pomocą legendy znaki kartograficzne na mapie	• rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe	• dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych	• posługuje się planem miasta w terenie
	2. Mapa i skala	• wymienia elementy mapy	• stosuje legendę mapy do odczytania informacji	• rysuje podziałkę liniową	• przekształca skalę	• podaje przykłady wykorzystania map o różnej treści
	3. Odległości na mapie i w terenie	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wysokość bezwzględna, wysokość względna</i>	• odczytuje skalę mapy	• wyjaśnia, dlaczego każda mapa ma skalę	• liczbową na mianowaną i podziałkę liniową	• analizuje treść map przedstawiających
	4. Ukształtowanie powierzchni na mapach	• odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej	• oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy	• oblicza odległość na mapie wzdłuż linii prostej za pomocą skali liczbowej	• oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej	• przedstawia ukształtowanie powierzchni Polski
	5. Czytamy mapę najbliższej okolicy	• podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych	• odczytuje informacje z mapy poziomicowej i mapy hipsometrycznej	• wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa	• oblicza odległość w terenie za pomocą podziałki liniowej	• czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do obserwowanych w terenie elementów środowiska geograficznego
	6. Lekcja powtórzeniowa		• wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta	• wyjaśnia różnicę między obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim	• oblicza długość trasy złożonej z odcinków za pomocą skali liczbowej	
	7. Sprawdzian wiadomości	• wymienia różne rodzaje map odczytuje informacje z planu miasta		• wyjaśnia różnicę między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową	• rozpoznaje przedstawione na mapach	

				przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie	poziomicowych formy terenu • rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej • omawia zastosowanie map cyfrowych • podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta	projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub planu miasta
Dział II – KRAJOBRAZY POLSKI	1. Co to jest krajobraz? 2. Mój pomysł na zagospodarowanie terenu wokół szkoły 3. Krajobraz nadmorski Wybrzeża Słowińskiego 4. Krajobraz Pojezierza Mazurskiego 5. Krajobraz Niziny Mazowieckiej 6. Krajobraz wielkomiejski Warszawy 7. Sprawdzenie wiadomości z tematów 1-5 8. Krajobraz miejsko-przemysłowy Wyżyny Śląskiej	<u>Dopuszczający</u> <u>Uczeń:</u> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim • wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie	<u>Dostateczny</u> <u>Uczeń:</u> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim • wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie • odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim • wskazuje na mapie pas Nizin	<u>Dobry</u> <u>Uczeń:</u> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim • wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie • odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim • wskazuje na mapie pas Nizin	<u>Bardzo dobry</u> <u>Uczeń:</u> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim • wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie	<u>Celujący</u> <u>Uczeń:</u> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim • wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie

		•podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •określa na podstawie mapy położenie Tatr wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie			•podaje nazwę parku narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •określa na podstawie mapy położenie Tatr wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie	Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwę parku narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •określa na podstawie mapy położenie Tatr wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie
Dział III– ŁĄDY I OCEANY	- Przez lądy i oceany - Pierwsze podróże geograficzne	<u>Dopuszczający</u> <u>Uczeń:</u> •wskazuje na globusie i mapie świata bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe •wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie wymienia największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych	<u>Dostateczny</u> <u>Uczeń:</u> •wyjaśnia, co to są siatka geograficzna i siatka kartograficzna •wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie •porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów na podstawie diagramów wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych	<u>Dobry</u> <u>Uczeń:</u> •podaje przyczyny odkryć geograficznych •wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marca Polo •opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana i Krzysztofa Kolumba	<u>Bardzo dobry</u> <u>Uczeń:</u> • określa na globusie i mapie położenie punktów, kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej • opisuje podróże odkrywcze w okresie od XVII w. do XX w.	<u>Celujący</u> <u>Uczeń:</u> • oblicza różnicę wysokości między najwyższym szczytem na Ziemi a największą głębokością w oceanach • przedstawia znaczenie odkryć geograficznych
Dział IV– KRAJOBRAZY ŚWIATA	- W wilgotnym lesie równikowym i w lesie strefy umiarkowanej - Krajobrazy sawanny i stepu	<u>Uczeń:</u> •wyjaśnia znaczenie terminu <i>pogoda</i> •wymienia składniki pogody •wyjaśnia znaczenie terminu <i>klimat</i>	<u>Uczeń:</u> • wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem • odczytuje z klimatogramu temperaturę powietrza i wielkość opadów	<u>Uczeń:</u> • wskazuje na mapie klimatycznej obszary o najwyższej oraz najniższej średniej rocznej temperaturze powietrza	<u>Uczeń:</u> •oblicza średnią roczną temperaturę powietrza •oblicza różnicę między średnią temperatura powietrza w najcieplejszym	<u>Uczeń:</u> •przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na

	3. Krajobrazy pustyń gorących i pustyń lodowych 4. Krajobraz śródziemnomorski 5. Krajobraz tajgi i tundry 6. Krajobraz wysokogórski Himalajów	- wymienia na podstawie mapy tematycznej strefy klimatyczne Ziemi - wymienia na podstawie ilustracji strefy krajobrazowe Ziemi - wskazuje na mapie strefy wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych strefy umiarkowanej - podaje nazwy warstw wilgotnego lasu równikowego i wskazuje te warstwy na ilustracji - rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sawanna</i>, <i>step</i> - wskazuje na mapie strefy sawann i stepów - wymienia gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla sawann i stepów - wyjaśnia znaczenie terminu <i>pustynia</i> - wskazuje na mapie obszary występowania pustyń gorących i pustyń lodowych - rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla pustyń gorących i pustyń lodowych - wskazuje na mapie położenie strefy krajobrazów śródziemnomorskich	atmosferycznych w danym miesiącu - wymienia typy klimatów w strefie umiarkowanej - omawia na podstawie mapy stref klimatycznych i klimatogramów klimat strefy wilgotnych lasów równikowych oraz klimat strefy lasów liściastych i mieszanych - omawia na podstawie ilustracji warstwową budowę lasów strefy umiarkowanej - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>preria</i>, <i>pampa</i> - omawia charakterystyczne cechy klimatu stref sawann i stepów - opisuje na podstawie ilustracji świat roślin i zwierząt pustyń gorących i pustyń lodowych - wymienia cechy charakterystyczne klimatu śródziemnomorskiego - wymienia obiekty turystyczne w basenie Morza Śródziemnego - wymienia charakterystyczne cechy klimatu stref tajgi i tundry - wskazuje na mapie położenie najwyższych łańcuchów górskich innych niż Himalaje - charakteryzuje krajobraz wysokogórski w Himalajach - opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach	- wskazuje na mapie klimatycznej obszary o największej i najmniejszej rocznej sumie opadów - porównuje temperaturę powietrza i opady atmosferyczne w klimacie morskim i kontynentalnym - wymienia kryteria wydzielania stref krajobrazowych - przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na półkuli północnej - charakteryzuje warstwy wilgotnego lasu równikowego - charakteryzuje na podstawie ilustracji krajobrazy sawann i stepów - omawia klimat stref pustyń gorących i pustyń lodowych - omawia rzeźbę terenu pustyń gorących - omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego - charakteryzuje cechy krajobrazu tajgi i tundry - charakteryzuje na podstawie ilustracji piętra roślinne w Himalajach	miesiącu i najzimniejszym miesiącu roku - oblicza roczną sumę opadów - prezentuje przykłady budownictwa, sposoby gospodarowania i zajęcia mieszkańców stref wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych - porównuje cechy krajobrazu sawann i stepów - omawia przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefach pustyń gorących i pustyń lodowych - prezentuje przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefie śródziemnomorskiej - porównuje budownictwo i życie mieszkańców stref tajgi i tundry - analizuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach i jej wpływ na życie ludności	Ziemi na podstawie map tematycznych - omawia wpływ człowieka na krajobrazy Ziemi - porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszanymi strefy umiarkowanej pod względem klimatu, roślinności i świata zwierząt - analizuje strefy sawann i stepów pod względem położenia, warunków klimatycznych i głównych cech krajobrazu - przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami pustyń gorących i pustyń lodowych - opisuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji zróżnicowanie przyrodnicze i kulturowe strefy śródziemnomorskiej - porównuje rozmieszczenie stref krajobrazowych na Ziemi i pięter roślinności w górach
--	---	---	--	--	---	---

		•wymienia na podstawie mapy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym •rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla strefy śródziemnomorskiej •wymienia gatunki upraw charakterystycznych dla strefy śródziemnomorskiej •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tajga</i>, <i>tundra</i>, <i>wieloletnia zmarzlina</i> •wskazuje na mapie położenie stref tajgi i tundry •rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tajgi i tundry •wskazuje na mapie Himalaje wymienia charakterystyczne dla Himalajów gatunki roślin i zwierząt				
--	--	---	--	--	--	--